

ani słowa za dużo. Dlatego tak znamienne było jego ostatnie oświadczenie w sprawie Japonii, której posunięcia w stosunku do Indochin, były zupełnym złamaniem przyrzeczeń, jakie jeszcze 5 lipca amb. japon. złożył rządowi ang. Eden oświadczył wówczas: "nie mogę uwierzyć w to, by kierownictwo polityki japon. okazało się głuche i ślepe, by niezreflektowało się póki jeszcze czas". Nie była to żadna oznaka kompromisowości ze strony Edena, a tylko chęć utrzymania dobrych stosunków póki to tylko możliwe. Trzeba się z tym liczyć, że są jeszcze w Japonii wpływowi koła, życzące sobie porozumienia. Niebawem potym doszło do skutku porozumienie polsko-rosyjskie, podpisane przez amb. Majskiego i gen. Sikorskiego w obecności prem. Churchilla. Min. Eden nazwał to porozumienie "historycznym wydarzeniem, które tworzy trwałe podstawy dla przyszłej współpracy i zwycięstwa". Przedstawiciele obu rządów dziękowali min. Edenowi za owocną pomoc. Min. Eden ~~zaskakująco~~ dobrze sobie na tę wdzięczność zasłużył. Dużo czasu upłynie, zanim zostaną skreślone dzieje długich wysiłków, poprzedzających to porozumienie. Gen. Sikorski miał do zwalczania opozycję wśród własnych rodaków. Polski min. spr. zagr. Zaleski ustąpił ze swego stanowiska, a miejsce jego zajął amb. polski w Londynie. Sikorski nie podzielał zastrzeżeń min. Zaleskiego. Sytuacja była istotnie paradoksalna. Polska jest sojusznikiem W. Brytanii, ale równocześnie znajdowała się w stanie wojny z jej drugim sojusznikiem Rosją. Trzeba pamiętać że Rosja nie tylko zajęła wielką część polskiego terytorium, ale również uwięziła znaczną część armii polskiej i tysiące ludzi zesłała na Syberię. Paradoks ~~niezgodności~~ polegający na tym, że dwaj sojusznicy Anglii pozostawali ze sobą w stanie wojny, nie był jedynym. Oto Czechosłowacja, z którą Polska łączy więcej niż sojusz, bo unja, nazajutrz prawie po wybuchu wojny ros.-niem. zawarła porozumienie z Rosją. Formalne podpisanie układu prez. Benesz odroczył, nie chcąc urazić uczuć Polaków i licząc na rychłe dojście do skutku porozumienia między Polską a Rosją. Gdy jednak jego nadzieje nie zostały spełnione, pakt ros.-czeski został formalnie podpisany. Polska i